

UiT

NORGGA
ÁRKTALAŠ
UNIVERSITEHTA

Fjordfiske og oppdrett – hva kan samfunnsforskninga bidra med? Eksempelet Spildra i Kvænangen.

Camilla Brattland

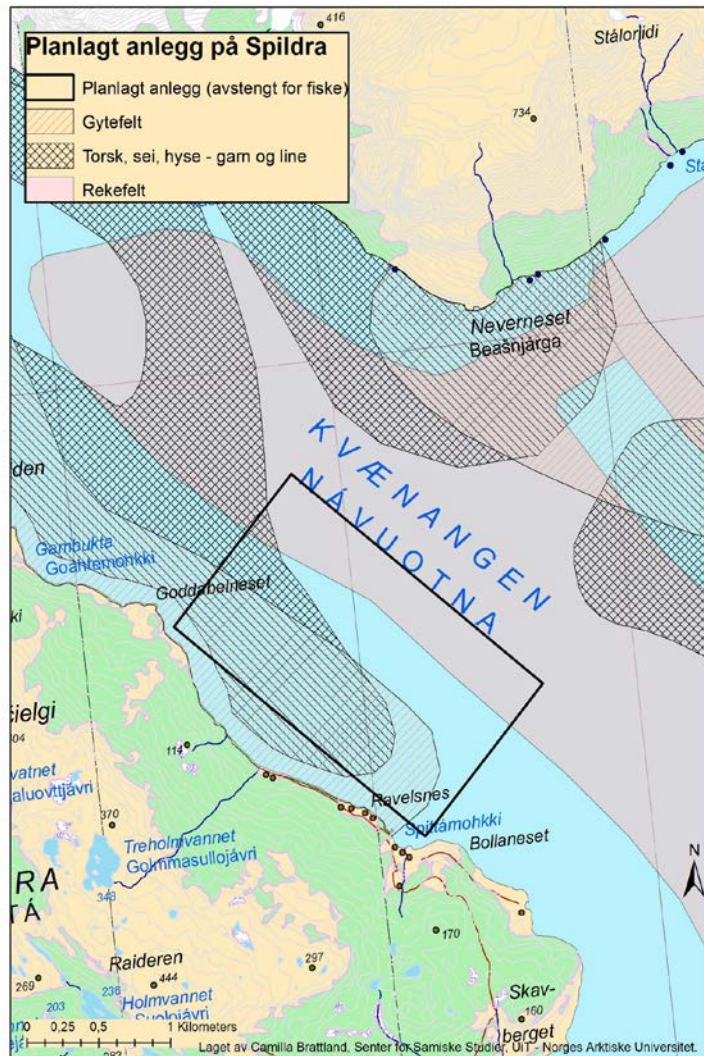
Fávllis seminar 26. mai 2016

Spildra i Kvænangen

Stridens eple: Oppdrett på gyte- og fiskefelter

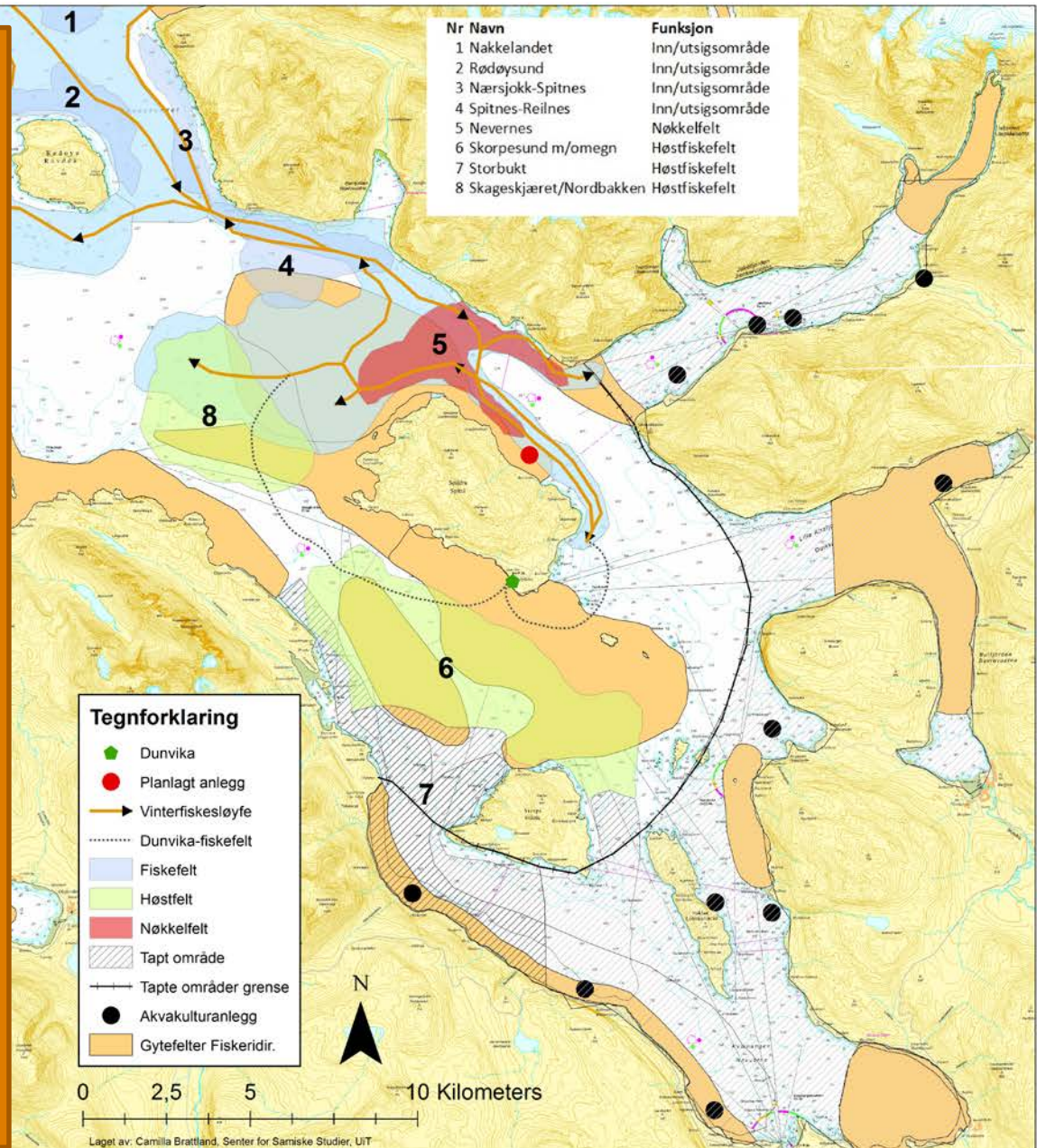

© 2015 Sami Sámi
Fotografert av Sami Sámi
og er et av de 10
beste bilder i verden.

Knapper og glansbilder mot arvesølv

- Det lokale fiskarlaget, Fiskarlaget Nord, Miljøvernforbundet, Sametinget, Kystverket, Fiskeridirektoratet, bygdelaget på Spildra, og den lokale fiskebedriften Spindaj gikk mot. Da kommunestyret behandlet saken på nytt våren 2016 ble ingen av de åtte formelle klagene blant annet fra Fiskarlaget Nord og Sametinget tatt til følge, og kommunestyret gikk inn for etablering av anlegget på lokaliteten Spildra Øst med 9 mot 6 stemmer.
- Tvil om Spildra Øst er et verdifullt fiskeområde:
- «Det fiskes mange andre steder, og når vi kjører rundt i kommunen ser vi garnlenker som står på mange områder. Spildra Øst kan umulig være et være eller ikke være for fiskerne i Kvænangen»
- (Nordlys 28.04.2016).

«Det å verdsette de forskjellige fiskefelt opp mot hverandre er vanskelig siden jeg bruker disse om hverandre. Hvor mye jeg fisker på hvert enkelt område er også vanskelig å kunne tallfeste, dette siden det ene feltet er avhengig av de andre. Det vil si når torsken skal opp å gyte på felt 5 vil dette medføre at det blir mer fisk på feltene 1-4 også, men hvis torsken ikke går inn til felt 5 for å gyte medfører dette dårlig fiske på resten av feltene også».

Mot en helhetlig forståelse av fjordfisket

- **Fiskesløyfa:**
- Nærhet mellom boplassen og gytefeltet med tilhørende innsigsfeltet om vinteren/våren, fiske på andre arter slik som kveite, hyse og sei på høsten, et mottak innenfor rimelig avstand, og avsetning på hjellhengt eller annen egenprodusert fisk.
- Spesiell for Spildrafiskerne, vil variere for ulike grupper av fiskere.
- Feltene er alle like viktige fordi de oppfyller forskjellige funksjoner:
- På grunn av variasjoner i fangst, vær, vind, sett i sammenheng med fiskernes driftsform, og ikke minst påvirkningen fra oppdrett, er de avhengige av å ha flere felt tilgjengelig som oppfyller ulike funksjoner i «fiskesløyfa» – og ikke bare hvilke som helst tilfeldig tilgjengelige arealer.

Hva er samfunnsforskningas bidrag?

- Erfaringer med kartlegging av fjordfiske fra Porsanger og Lyngen gjennom Fávllis-prosjektet
- Koblingen til kartlegginger av tradisjonell bruk (Finnmarkskommisjonen)
- Kevin St Martin sin kartlegging av “communities at sea”: en analyse av ulike sosiale gruppers bruk av sjøen
- Dagens kartlegging: Dynamikk og sammenhenger mellom felt blir usynlige, og lokalsamfunns bruk blir gjemt bort i den generelle gruppen av fiskere
- Samfunnsforskningas bidrag: Å synliggjøre sosial diversitet, istedet for homogenitet
- Å synliggjøre konsekvenser for mindre grupper av mennesker, og for samisk kultur
- Å utvikle nye begreper og mer helhetlig forståelse av konflikter